

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1520

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Jokinen, Karina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Valta ja viestintä johtajien puheissa Diskurssianalyttinen tutkimus			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-03-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87+3
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmani käsittelee vallan ja viestinnän kietoutuneisuutta ylemmän tason johtajien puheissa. Aineistoni koostuu 12 suomalaisen huipputason johtajan teemahaastatteluista.</p> <p>Tutkielmani tarkoituksena on analysoida johtajien tuottamia puheita, joissa esiintyy sekä vallan että viestinnän elementtejä. Analyysin avulla vastasin tutkimuskysymyksiini 1) mistä johtajat puhuvat puheessaan vallasta ja viestinnästä, sekä 2) kuinka johtajat puhuvat vallasta ja viestinnästä.</p> <p>Teoreettinen taustatiedon koostin tutkimalla ensin vallan klassikoista Florentine Machiavellin, Thomas Hobbesin, Friedrich Nietzschen, Bertrand Russellin, Michel Foucault'n sekä Max Weberin vallan ajatuksia ja näkemyksiä. Tämän jälkeen syvennyin tutkimaan valtaa organisaatiossa ja organisaatioviestinnässä sekä johtajien asemaa organisaatioviestinnän ja vallan huipulla. Lähdeaineistonani käytin mm. Mats Alvessonin, Charles Conradin ja Gareth Morganin teoksia.</p> <p>Analyysini perustuu ajatukselle, jonka mukaan kielenkäyttö ja muu merkitysvälitteinen toiminta tuottaa sosiaalista todellisuutta. Valitsin analyysimenetelmäkseni diskurssianalyysin, jonka avulla selvitin kuinka haastatellut johtajat kielenkäytöllään selittävät valtaa ja viestintää organisaatioympäristössä. Toteutin diskurssianalyysin etsimällä hegemonisia diskursseja johtajien niistä puheista, jotka kuvaavat vallan ja viestinnän välisiä suhteita. Tätä kautta vastasin ensimmäiseen asettamaani kysymykseen. Löydettyäni hegemoniset diskurssit syvensin analyysiä analysoimalla hegemoniset diskurssit retorisia apuvälineitä hyväksi käyttäen ja sitä kautta vastasin toiseen asettamaani tutkimuskysymykseen. Lähteinäni käytin tässä yhteydessä Jokisen, Juhilan ja Suonisen teoksia.</p> <p>Johtajat korostivat puheissaan viestinnän merkitystä johtamisessa kautta koko aineiston. Puheet vallasta olivat verhotumpia ja sijoituivat yleisen puheen keskelle. Johtajien puheista löytyi kolme hegemoniseen asemaan yltävää diskurssia ja kolme muuten hyvin edustettua diskurssia, jotka vahvistivat hegemonisia diskursseja. Hegemoniset diskurssit jakaantuivat kahteen erilaiseen valtanäkemykseen: perinteiseen, kontrolloivaan puheeseen, jossa viestintä ymmärretään ylhäältä alaspäin kulkevana integroivana viestintänä sekä avoimempaan, positiiviseen vallan puheeseen, jossa viestintä ymmärretään monensuuntaisesti kulkevana dissipatiivisena viestintänä. Puheissa käytettiin ääri-ilmaisuja ja asioiden esittämistä toisasioina pääasiallisina retorisinä keinoina.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords valta viestintä organisaatioviestintä diskurssianalyysi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			